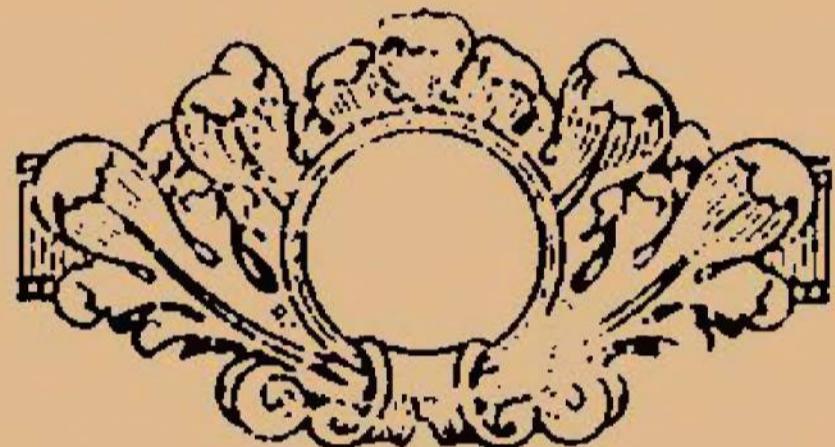

П. СТЕЦЕНКО.

НОВЕ СЪЯТО

Комедія в 1-ій дії.

ЦІНА 20 ЦЕНТІВ.

1919

Накладом, П. СТЕЦЕНКА.

З друкарні "Робітника".

222 East 5-th Street

New York, N. Y.

П. СТЕЦЕНКО.

НОВЕ СЪЯТО

КОМЕДІЯ В ОДНИЙ ДІЇ.

НАЦІОНАЛЬНА
ПАРЛАМЕНТСЬКА
БІБЛІОТЕКА
УКРАЇНИ

З ДРУКАРНІ "РОВІТНИКА"

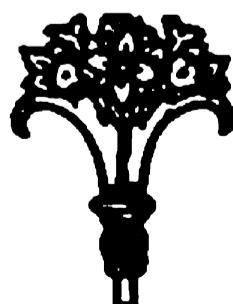
222 E. 5-th St.,

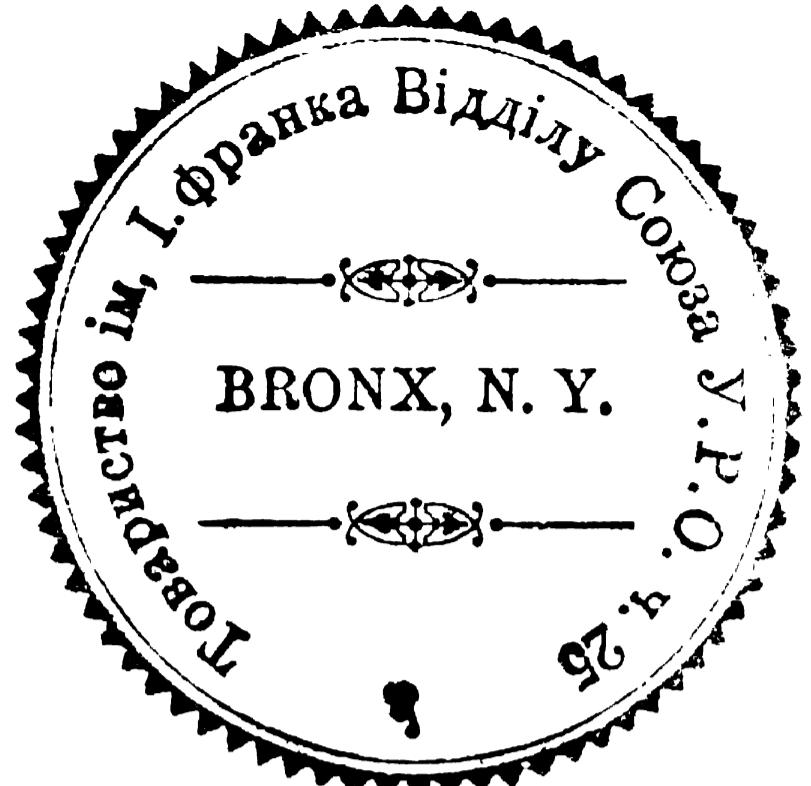
New York, N. Y.

Дієві особи:

Гнат, боднар.	55 років.
Анна, єго жена.	35 років.
Омелько	45 років.
Дяк	40 років.
Федір	25 років.

Діс ся в селі на Російській Україні близько Канева.

ЯВА 1.

(Гнат і Анна. Гнат набиває бочку).

Гнат: — Ну заробок, нема-шо казати. Оттак цілий день провози ся з бочкою, а платні за неї як кіт наплакав. А тут, (дивить ся на бочку) гниль сама, вдарити не можна бо все розлетить ся на шматки.

Анна: — Ти все хотів би, щоб було міцне та здорове, а це де дівати? Справиш гарну той буде міцне, іще буде стояти.

Гнат: — Та мені в тім не розходить ся скілько буде стояти воно, — але як з доброго матеріялу роботу робить, то воно якось і охота попрацювати.

Анна: — З якого не є, а ти роби скорше бо прийдуть за нею. Сам знаєш що грошей дяк зараз дасть, не треба бігати щоб заплатили, так як за тими.

Гнат: — Та я й стараюсь щоб скорше зробити і вгодить їм роботою.

Анна: — Як вгодиш то може і улиї дадуть тобі зробить на цвінтари; бач ухвалили на сході зробить нові. А на них можна заробити бо то — громадська робота.

Гнат: — Та я й тому тілько роблю, що може ще роботу дістану.

Анна: — А як дяк прийдуть за нею то ти багато сам не говори, за платню. Ти так бовтнеш, що встид з боку слухати. Я поговорю за тебе. Кінчай скоріше, бо скоро прийдуть. А сам знаєш вони не люблять ждати. (Пішла).

Гнат: — Гм.? Щось є, коли моя стара за дяка таким голосом съпіва? Мабуть на його оком стрінула, що сама говорити хоче. Треба не дати промаху, як він прийде бо від баби можна всего сподіватись.

Омелько: — (Съпіва за сценою)

Оттак чумак дочумакував ся.

Пропив воли тай в боки взяв ся,
Ой ти чумаче голубче,

Чом ти не робиш, як лучше? і т. д.

Гнат: — (Вибиває молотом в такт співу по бочці і пританцьовує).

От жому добре, той собі гуля, съпіва, а я тут як мученик працюю, та ще й накази від жінки стовняй: Це тоді треба зробить а се тоді... Ах жите моє гірке! А тут ще робота така що не варта час марнувати. І длячого вона придатна дякови? Хиба може для сухарів, бо вода не вдержить ся. Треба ще желізний обруч набити, нехай буде так як він хоче. (Пішов).

ЯВА 2.

(Дяк і Омелько заглядають куди пішов).

Дяк: — Ну, що ви скажите? Я вам не казав що він в дома і ми дурно плентали ся.

Омелько: — Нічого, треба його куди небудь справити, щоб собі пішов а потім ви і той... (усміхає ся)

Дяк: — А як ви зробите? Га? Хиба, знаєте, скажіть йому, що сьогодня празник, Святоїtoloki. що у священника.

Омелько: — Ну, от як раз добре буде, а він поки туди та назад, ну той до вечера не прийде, а ви всьпісте перемовитись.

Дяк: — Прошу-ж тебе Омельку, зроби так, щоб мій труд дармо не пропав, що ми йшли сюда. (Оглядаєсь). А десь її не видко. Хоть би одним оком подивить ся на неї. Так хочеть ся побачить... От молодичка як писаночка, хороша... хороша... (Потирає руки).

Омелько: — ІЦо й говорити! Кругом герой молодиця, а на виду як маківка, така що ух! (Сміється).

Дяк: — Знаєш, я нарочито дав йому роботу. То мою бочку оце він набиває, бо так якось не ловкоходить без прицепи. Він хоть старий, а все бачить. Я якось-то був то він так-то остро приглядається...

Омелько: — О, то ви вже тут до неї трохи моргнули? Хе, хе, хе!

Дяк: — Моргнув, моргнув, перед нею не можна так встояти, щоб не закохатися, таж вона така

кralечка що, ох! Оттакому обовдусу і щастя буває, в світі. От як прикро бачити перед очима чуже добро, а свого не мати...

Омелько: — І на що Бог таке жите дає людям?! Повинен всім давати добре і всіх спарувати як найліпше, а то і...

Дяк: — Гм, не нам знати чого воно так.. всі ми грішні і може не достойні.

Омелько: — Ну, нехай ми мужики грішні, правда. А ви-ж священе писаніє читаєте і викоруєте його, то човинно-б вам і жите бути добрі, а то доброї супружниці не маєте, а приходить ся до чужих залицяти ся. Це вже Господь не добрі робить...

Дяк: — Ой, Омельку, не руш тут Бога і писаня съященного, нехай воно на боці зістаниеть ся!

Омелько: — Прости мені боже, що я це скав, — я не зі злой волі пригадав його.

Дяк: — Ось слухай! Ти від мене дістанеш гарного подарунка як зробиш те що я тобі казав. Тилько знаєш... ой гляди, мабуть іде. От стріча не лобра буде... Чого ми у двох тут стоїмо?... Треба тобі десь тут...

Омелько: — Нї, то вам треба тут десь присісти поки я Гната випроваджу, а як він піде, то тоді ви вже хазяїн коло неї будете. Хе, хе, хе.

Дяк: — Правда, Омельку, дякую тобі, ти таки мене піддержиш, я не-даром тебе взяв на сю пораду.

Омелько: — Обробимо діло до ладу! Коло такої молодиці треба ухо остро тримати, бо щоб

ніхто не підглядів. Хе, хе, хе. (На дяка дихнув і заточив ся).

Дяк: — Ой, ой, Омельку, тримай ся ввічливості; тебе-ж можна пізнати, що пяний. Таким запахом несе, неначе з бочки... Якось не добре так.

Омелько: — Яким запахом несе від мене? Таким запахом як і від вас, — миж разом пили і їли.

Дяк: — Та разом, разом, тілько ти хоть-би зів цибулі або чоснику, щоб не так чути було від тебе...

Омелько: — А я хиба винен що мені не дали зісти!? Дайте, то і я зім, щоб не так несло. А Ви хиба їли цибулю?

Дяк: — Та ні, я щось друге зів... та я й мало пив. (Заточується ся).

Омелько: — Як мало пили? Як я бачив то ви ні одної чарки не зіставили а все до дна кихиляли. !Правду сказать, ви з Отцем Іваном більше винили як ми.

Дяк: — Та нехай буде що випив! Це до річи не торчається ся. Тілько тримайся, добре на ногах щоб не взнали тебе...

Омелько: — Як-би я так часто пив як ви, то привикнув-би на ногах стояти, — а то не часто трапляється ся, то вона і з ніг мене трохи збиває! А може в вас є чимсь зайти, щоб не так неме збивала!?

Дяк: — Ну, на ось (дає з кишені хліб) заїж трохи.

Омелько: — Та се проскура. хиба можна єсти її після горілки, га?

Дяк: — Та їж скорше, чого ще питаеть он він іде.

Омелько: — Іде, іде, ховайтесь дяче! (Дяк ховається ся).

ЯВА 3.

(Входить Гнат.)

Омелько: — О, а це ти куме?! Я я гадав що... Ну, то будь здоров коли це ти.

Гнат: — Здоров, здоров, Омельку.

Омелько: — Ти все працюєш, хочеш бути багачем! І дня немає в тебе, щоб відпочив... В празник робиш тай, гріха не боїш ся...

Гнат: — Хиба сьогодня празник що не можна робити, га?

Омелько: — Та власне що празник. Хиба не чув що священник в церкві наказували сьогодня дома нічого не робить?

Гнат: — А що таке сьогодня? Я нічого не знаю!

Омелько: — Ну, Христіянин з тебе! І чого ти на світі жиєш?

Гнат: — Далебі не знаю. В церкві не був і не знаю що священник казав який празник сьогодня?

Омелько: — Празник священикової толожи.

Гнат: — То-то хиба празник?

Омелько: — Ну а як-же, ні? Раз священник каже празник, то мусить бути празник, не стане

він нас обманювати, він же-ж священник.

Гнат: — Значить ся, такий празник сего дня. То ви-ж у його не гуляли а робили на толоці.

Омелько: — Ну-та певне, не гуляли а робили.

Гнат: — Ну, то я тепер роблю, так як і ви.

Омелько: — Гм. Але не в священника.

Гнат: — А що за ріжниця де я роблю, чи в його, чи де-инде?

Омелько: — Ха, ха, от розуміє. Та гріх тобі робить, коли в священника толота. Не чув, що священник казали в церкві, що гріх тому, хто не піде до него на толоку?

Гнат: — Не знаю, може й твоя правда.

Омелько: — Ну, от-того й є. Спішіть куме скоріше свої гріхи відпокутувати... А до того ми всі гарно випили... горілки було аж поти, (показує на горло). Їй Богу правду кажу. Я оце іду від него. Це сама попадя чаркою оттакою тричі частувала і припрошуvalа до всего їдженя.

Гнат: — О то хороший празник, як так... кумцю.

Омелько: — Якого ще треба кращого?

Гнат: — Та я не можу іти, бо треба кінчити сю бочку дякови. Він зараз прийде за нею.

Омелько: — Зараз прийде? Ні, він зараз не прийде бо і дяк празникує у попа на толоці. Йому тепер не до того, в него голова забита празничними справами! Це тілько ви оден не празнуете а сидите в дома.

Гнат: — Але стара мені казала, що дяк прийде, за роботою, ну то я і спішу ся.

Омелько: — (Співає) (на мотів Сватаня на Гончарівці).

Ходім зараз до попа, там є гарна толока.

Горілка кріпленська, попадя красненька.

Сама вона налива і до того ще проха:

Пий скілько схочеш, бо до того просить.

А я там вже бував, до губ чарку прикладав,

Випив і зів добре, задоволений святом так,

Ще й раджу тобі, побути на поповій толоці.

Гнат: -- Хиба справді там добре кумцю?
Чи може тілько так говориш?

Омелько : — Брехати куме я не стану, ходім разом! Що за охота тобі робить коли всі празники кують?

Гнат: — Ну, то ходім! (В бік). Тут щось є, треба підглянути за ним... (До него) Але так треба, піти, щоб жінка не знала куди і не прибігла.

Омелько: — Та як вона буде знати? Не знайде вона тебе. (Обіймають ся і виходять присіпівуючи):

Ой кумцю, кумцю, добра горілка,

Випємо кумцю, ще й спонеділка і т. д.

ЯВА 4.

Дяк: — На силу діждав ся часу, що сам буду з нею, (загляда в вікно). Ну, а що вона робить? Там не видкю... В хату самому якось не яково. А тут коли-б ще ніхто не побачив, що я гут стою... Де вона там, моя квіточка? (Заглядає у вікно. Анна у двері входить).

ЯВА 5.

Анна: --- А чого ви дяче в вікно заглядаєте? Чому не йдете в хату?

Дяк: — (Переляканій). А я, я, я, дивлюсь, чи не видко на небі місяця.

Анна: --- То дивіть ся на небо за місяцем! Хто шукає місяця в вікні та ще й в день?

Дяк: — Так-так ,але буває відбивається у вікні другий раз... знаєте скло, то воно притягне до себе...

Анна: --- Іще сего не чула, щоб в день місяць в вікні відбивався. Чи ви може жартуєте?

Дяк: — Фу, що це я наговорив і сам не знаю, та то я хе, хе, знаєте так о...

Анна: — Я знаю, що ви так (розглядає ся). От і Гната не має, ви його не бачили тут?

Дяк: — Ні! Я не бачив, не бачив. Я прийшов за своїм барилом, — чи воно готове, ну тай дивлюся так...

Анна: — Вибачайте, не готове, але я зараз його найду, щоб кінчив. Де це-ж він дів ся я не знаю, тільки що був тут (хоче йти за ним).

Дяк: — Та як пішов то нічого, нехай трохи пройдеть ся, а я його зачекаю тут.

Не трудіть ся за ним, нехай від сам прийде!

Анна: — Ну, як вам не потрібно то я не піду.

Дяк: — Ні, ні, я його не потребую я бачив, що за ним богато роботи. Нехай робить свободідно, не горячіть ся!

Анна: — А він добре робить, бо хоче вгодить вам, щоби і другу роботу дали.

Дяк: -- Дамо, дамо, у нас богато роботи.

Анна: -- То дякую вам що обіцяєте. Прошу сідайте в нас, не стійте! (Подає дякови ослін).

Дяк: -- Не трудіть ся, ішо я прийшов так не сподівано .

Анна: — Нічого, нічого. Сідайте, а як маєте час, скажіть що небудь. Як там ваша сім'я?

Дяк: -- Добре, добре, дякую вам. (До публіки) як його почати розмову, сам не знаю. (До неї). Ви дуже добрі для народу.

Анна: — Як добра для народу? В чім ви бачите мою доброту?

Дяк: — Та як же ні? Ви от і до мене то... ласкаво прохаете сісти як якого великого гостя.

Анна: -- Та ви гість в нас. Не часто буваєте.

Дяк: -- Та так тілько за лілом. Нема часу знаєте, свободного в мене без діла ходити.

Анна: -- Та в вас того діла і є. На таке село то потрібно два дяки і обом би стало духовної служби.

Дяк: — Богато треба трудити ся посвятивши житя церковній службі. Нехай Бог прийме труди грішних нас.

Анна: — Нехай прийме! Але де мій Гнат? Нема тай нема. А робота стоїть. Стукне двічі молотком тай піде кудись а за роботу забув, потревайно, я йому дам як прийде.

Дяк: -- Не сердьтесь так Анно! Не здорово для вас самих... жалійте себе... Я бачу, що ваш чоловік не любить вас і не жаліє. Пішов а за вас не дбає що ви тут побиваєтесь.

Анна: — Та от як бачите самі.

Дяк: — Бачу, бачу, але ви не побивайтесь так за ним! Не тілько съвіта що в вікні. Не оденіши чоловік на съвіті, не оден буде стежку топтати бігаючи за вами... І чом би не бігати як ви так вдали ся?

Анна: — Ой не кажіть так, не съмійтесь з мене в очі!

Дяк: --- Не съміюсь я, не съміюсь, вірте мені!

Анна: --- А хто би бігав за мною, кому я потрібна?

Дяк: -- Я перший буду за вами бігати коли позволите. Я вас люблю. (Підходить до неї).

ЯВА 6.

Федір:--(З бочкою) Здорові були тітко Анно (ставить бочку) а вибачайте мені, добродію, я вас не запримітив, здорові були.

Дяк: — Здоров, здоров.

Федір: — А де дядько Гнат?

Анна: — Не знаю десь пішов і не знаю навіть куди.

Федір: — А я маю трохи роботи, хотів би щоб зараз зробили.

Анна: — Зараз? Не знаю, бо он їх робота стойть, вони от навмисне чакають.

Федір: --- Но, як вони чекають, то і я буду чекати. (Сів закурює).

Дяк: — Та ви Гната не дочекаєтесь, бо хоть і прийде то пізно..

Федір: -- На тобі! Вже завісні стали на мене. Та я не скажу їм щоб вашу роботу залишили, ні, а як я їх не дочекаюсь, то чого ви чекаєте?

Дяк: — Я, я, тілько так, сїв на хвилю.

Федір: — А мені то конче їх треба, то я му-
шу чекати до їх приходу.

Анна: — Чекайте, чекайте, він скоро прибуде.
Я й так дивую ся, чого це його не має так довго.
(Омелько за кулісами съпіває).

Ой спив ся козак спив ся, та з доріженьки
збив ся,

Вороному коню тай на гриву скилив ся.

Ой ти коню мій коню, коню вороненький,
Порадь мене коню, гей та як батько рід-
ненький... і т. д.

Федір: — Це мабуть Омелько йде з попової
толоки.

Анна: — Якої попової толоки?

Федір: — Та сьогодня у попа толока! Вили-
ли та йдуть до дому.

Анна: — Може й мій пішов на толоку? Пе-
репрашаю я мушу йти в хату бо в мене там
діло є.

Федір: — Може й справді так що вони пішли
на толоку? Но, то скоро прийдуть...

Анна: — Може й так. (Пішла).

Федір: — А ви чому не на толоці в попа, чи
вже може були?

Дяк: — (Встає гнівно). Був, був, (йде зуст-
річа Омелька).

ЯВА 7.

Омелько: — Куди це ви? Почекайте, не
кваптесь! Його...

Дяк: — Цс, цс, (рота йому закрива) Он прінесло його.

Омелько: — І нічого не вигоріло вам тут коло Анни?

Дяк: — Та бачиш що ні, коли той сидить тутъ.

Омелько: --- Позвольте мені поговорить з нею за вас. Я так наговору що вона буде гинути за вами.

Дяк: — Я знаю? Тілько ти не промахнись, бо вона баба остра.

Омелько: — Вона в мене потупіє, хиба мене не знаєте? Не даром я був начальником в громаді, мене не проведе ніхто. А Гната нема ще? Неприходив? (Гнат підслухує).

Дяк: — Нема. Час добрий з нею говоритъ. Тілько гляди щоб ніхто не помітив... А добре як би вона вечером куди небудь пийшла, знаєш щоб ніхто тоє... хе, хе.

Омелько: — Так, так, вийде як я її наговорю за вас. А ви далеко не заходьте і будьте готові, щоб за вами не бігать.

Дяк: — Добре, я буду тутъ, за горбком сидіти.

Омелько: — Ото буде добре. Добре, я туть буду тілько мене кликни! (Пішов.) (До Федора). Що це ви Гнате так задумали ся?

Федір: — (Підняв голову) Який там Гнат, це я...

Омелько: -- А, та се ти Федоре? Що ти туть робиш коло чужої хати?

Федір: . . . Нічого, бачите от сиджу собі.

Омелько: — Сидиш, кажеш, га?

Федір: — Та сиджу! Приніс от роботу дядькови Гнатови а їх немає дома, ну то я чекаю їх поки прийдуть. Вам теж треба їх?...

Омелько: — Треба, дуже треба... А ти на толоці не був в попа? Прецінь хто християнин, то прийшов тай попразникував у священника на толоці... а такі як ти то Господи, що-то за сотворінє якесь, чи що, священик каже у храмі празник, а вони роблять без-честє не слухають наказу...

Федір: — Нехай Бог просгить на цей раз, я забув.

Омелько: — Нехай Бог простить? Але як Бог буде гріхи прощати то хто грішником буде?

Федір: --- Та я не так то согрішив, ішо забув.

Омелько: — Як забув, то забув, але тепер знаєш, то чому не йдеш? Біжи! Та хоть до чого небудь рук приложи, щоб менше гріха було!..

Федір: -- Та може вже нема до чого прикладти їх, без мене вже там зробили.

Омелько: — Та ти йди хоть подиви ся як люди працюють!

ЯВА 8.

Анна: — А от і Омелько, здорові були дядьку Омельку.

Омелько: Здорова була, Анно.

Анна: — Не бачили моого чоловіка? Пішов десь і не казав мені куди йде а тут його чекають. І дяк чекали тай пішли..

Омелько: — Не бачив. Хиба може пішов

празникувати на толоку до попа?

Анна: — То це його до дому скоро не очікувати?

Омелько: — Ні, ні, він прийде скоро.

Федір: — Ну, піду й я бо мабуть не дочекаюсь. Як прийде дядько Гнат, то скажіть щоб мою бочку найскорше набили. Та й вам дядьку мабуть пора вже до дому.

Омелько: — Ні, я мушу чекати. По громадській справі конче його потрібно.

Федір: — Ну, то чекайте, а я піду. Оставайтесь здорові.

Анна: — Йдіть здорові (Федір пішов).

Омелько: — Ахно, то Гната, кажеш, не має? Не добрий зін чоловік, покинув роботу і жінку саму а сам пішов не сказавши куди. О такі то люди в сьвіті...

Анна: — А вам яке діло до моого чоловіка і до мене?

Омелько: — Та я так якось, то й хиба не можна нічого сказати? Тиж не дитина а молодиця. За такою молодицею то всі голови собі позбивають.

Анна: — Нехай збивають. Тілько не за мною.

Омелько: — А чому і не за тобою? Та тут є такі люди що жите за тебе віддали-би.

Анна: — Хто такий?

Омелько: — Наш дяк Андрій Петрович закоханий без памяти в вас.

Анна: — Андрій Петрович закоханий?!

Омелько: — Так же так, та як не закохати ся в вас?

Анна: -- А ви це на правду кажете, чи може так жартуєте?

Омелько: — На що мені жартувати. Він це у вас був що б з вами перекинути ся словом, так не вдалось бо принесло Федора. А скажіть, ви не можете вийти вечером сюди в садок, як чоловік засне? Конче він хоче з вами перемовитись, хе, хе.

Анна: — Добре. Тілько глядіть щоб ніхто не зінав. А він прийде?

Омелько. — Прийде, прийде, за те я ручу. Тілько ви глядіть щоб чоловік не дізнався. Бачите його ще й тепер не-має, а ви одні дома сидите як, тая ягідка в полю.

Анна: — Ну, та я йому дам, як прийде до дому...

Омелько: — Ні, ви єму нічого не давайте. Ну, і як таку молодичку саму лишати в дома? (Обнімає) Мабуть він без ума чоловік.

Анна: — Ну, ви оставте, бо ще хтось підгляне!

Омелько: — Не має тут близько нікого. (Дяк підглядає) То-ж вийдіть як потемніє, бо він буде ждати.

Анна: — Добре, вийду. (Пішла) (Гнат виглядає).

Омелько: — От молодичка, кругом квіточка... Та я хибаб дурний сказати дякови хе, хе. Хиба я не чоловік? Я й сам прийду... вона й на мене оком таким моргнула що ну. Хороша молодиця нема що казати, хороща і дісталась такому пугалови що тілько на коноплі його ставити. А цей ще й собі до неї лізе. От нарід! Але я єму не скажу, нехай сидить поки єму захочеть

ся, я сам до неї прийду. Треба заховатись, бо вже скоро Гнат прийде. (Пішов).

ЯВА 6.

(Сцена темніє).

Гнат: — От яка тутъ оказия, коло моєї жінки! Побачимо чо воно буде... Заразом два, з любощами до неї... треба жінку в хаті на колодку заперти, а сам сюди вийду. (Пішов в хату).

ЯВА 10.

Дяк: — Не має десь Омелька, це мабуть він сам до неї залишається. Підожди, я тут буду пильнувати за нею коли вона вийде... От і спуститься нині на кого і розкажу тайну життя свого! Тепер не добеться ся він в мене нічого, не дам я йому псальма в церкві читати! Я все йому добрій був, давав. Господи, а як читає то такого наплете що і сам мудрий Соломон не розібрав би ся в його читаню. (За сцену стук). О, йде. Треба заховатись. (Пішов).

ЯВА 11.

Гнат: — (Вбраний замість своєї жінки). А ну побачу хто до неї сьогодня прийде. (Бере папік і сідає) Axe!

ЯВА 12.

Дяк: — Вона. Axe! Хе!

Гнат: — Axe...!

Дяк: — Axe, хе, ой наступив час той жданий. А вона як бідна засоромилася видно єї перший раз приходить ся виходити в ночі... axe!

Гнат: — Axe!

Дяк: — (Сідає коло неї). Дитя ти непорочне! Ти мене соромиш ся? Нічого, не сором ся! Я знаю, що тобі не ловко, ну, що зробить? Любов, все своє бере.

Гнат: — Я не винна.

Дяк: — Так, дитя, я знаю ти не винна. (Бере за руку). Ну, і рука в неї, не даром чоловік боїть ся. (Гнат пручає рукою). Не пручай ся моя ти радість, дай свою ручку! (Цілює, скривив ся і плює). Ішо це в неї рука тютюном смердить?... О, може це Гнатову люльку в руки брала. Але нам тут небезпечно сидіти, моє золото, щоб твій чоловік не підглядів. А він в тебе великий драб, не варт його тобі за чоловіка мати, він тебе не любить, я знаю.

Гнат: — Чекай. я тобі дам любов!

Дяк: — Ішо мені даси? Любов, га?

Гнат: — Так дам любов.

Дяк: — Ой ти моя радість, яку ти це мені радість сказала, неначе я на сьвіт народив ся. Ти знаєш, Омелька не слухай, він пройдисьвіт тай годі, тільки голову забива. Ну, дай я тебе поцілую, радість житя мого! (Хоче цілувати).

Гнат: — (Бере за ковнір) А то ви такі слуги церковні? Я тебе поучу щоб знов зізнав як ходить до чужих жінок. (Дяк трясеться. Гнат бе його).

Дяк: — Ой не буду, не буду, голобчику братіку мій!

Гнат: — (Бе) А не лазь собача шкуро до чужих жінок не лазь!

Дяк: — Не буду голобчику (паде навколошки). Пусти грішну мою душу на похаяніє! Зака-

зувати буду другому, пожалій моїх дітей (плачє).
Ой грішний я грішний.

Гнат: — Гросиш ся? А чого ліз як зів, що чуже, вражий ти сину?

Дяк: — Це не я винуват, це мене підвів Омелько на цей гріх! Простіть мені, ніколи цого вже не буде

Гнат: — А де він тепер?

Дяк: — Він тут близько сидить тільки не знаю де, але він прийде сюди.

Гнат: — І він прийде? Чекай!

Дяк: — Прийде. Тілько ви мене помилуйте, я вічно булу за вас молитись Богу за спасене вашої душі, і за упокой теж.

Гнат: — Лучше за свою душу молись, бо зараз отут розірву тебе.

Дяк: — Буду і за свою грішну душу молитись, тілько помилуйте мене.

Гнат: — Не помилую. До ранку мушу тебе тримати тут, а рано до волості поведу. А тепер щоб ти не ьтік, лізь в бочку і сиди до рана в ній!

Гнат: — Почекаю ще того. (Сів, дяк голову виставив). Сиди мені не висовуй голови бо я єї скручу тобі.

ЯВА 13.

Омелько: — Вона, і дяка нємає. Ну, коло нєї треба дипломатично обійтись, вона розумна молодиця, сама з себе вдає горду неначе і не вона є і не отверне ся. Всі женицини з початку такі наче то встидають ся. Axe!

Гнат: — Axe!

Омелько: — Ой, як вона съміло кихика! Треба бути смітійшим. (Сідає) Ну що, чоловік спить, чи куди пішов?

Гнат: — Гм? Пішов жудись.

Омелько: — Ото добре що пішов. Не жалій за ним, він не варт тебе моя крале, не варт... Такий поганець що й сказать не можна. А що він за тебе каже, Господи! Не варт він того, щоб ти його любила, ні, ні. Ну, хоть подивись на мене.

Гнат: — Гм, мені соромно.

Омелько: — Не сором ся. А знаєш дяк наш то такий нахабник і розпусник. Багато жінок підманув ще й тебе хоче! Мене, знаєш, намовлять їзуб тобі слово переказать, але я цого не позволю щоб з тим пройдисьвітом тебе зводить. Я хоть і говорив, але так для виду! (Бере за руку). Яка гарненька та дебеленька. (Цілує) Я тебе люблю моя кралечко...! Подивись на мене! (Обнімає).

Дяк: — (Лізе і плаче).

Дай твої губи поцілувати! (Хоче цілувати).

Гнат: — Схоплює його за ковнір). А ти пройдисьвіт, і ти мою жінку зводиш?

Омелько: — Що-що це є? Господи Боже. (Гнат бє його).

Гнат: А ось що, бачиш, собача шкуро! (Дяк голову висунув з бочки і назад).

Омелько: — Не буду, не буду... Я не винуватий, мене дяк на се соблазнив. Він це ввів в такий гріх мою душу.

Дяк: — (З бочки) Бреше він, бреше. Він мене подвів. (Омелько розгляда що є).

Гнат: — А хиба свого розуму не маєш що чужого слухаєш? Чекай, я тобі покажу перед громадою хто ти.

Омелько: — Пожалій мене. Чого хочеш все дам, тільки не кажи нікому єй Богу, мене дяк ввів в заблужденіє.

Гнат: — Дяк, ввів?

Омелько: — Так! Він каже на тебе що ти дурний, старий, а маєш таку хорошу жінку, ходім каже, до неї, за се не буде гріха а я і послухаз... Він тут не далеко, дай я за ним побіжу, то ми йому в двох дамо доброго чуса...

Гнат: — Дамо! Ану дяче, вилізай сюди! (Дяк вилазить).

Омелько: — Що це таке?...

Гнат: — Таке як бачиш. Ану, кажіть хто кого на се підвів, хто перший зачав жаламутити. Кажіть правду, бо я вам цим молотком голови порозбиваю як не будете мені говорити правду. (Дяк і Омелько оден на другого показують пальцями: Він, він винуватий). Як, ви оден на другого показуєте, то ви обидва винуваті.

Омелько: — Ні, я ні. Сам знаєш хто перший прийшов, той перший і гадку дав на се... деб мені до сего додумати ся я не такий письменний...

Дяк: — Ні, ні Гнате, не вір єму він і мене на се підвів. Каже, я як начальником був, то не одну мав на боці молодичку... Він богато наробив пакощів людям, я знаю зі сповіди, мені съященник казали за його тайну.

Омелько: — Брешеш сучий сину зі съящен-

ником разом! А Оксана від кого мала дитину, як не від съященика?. А Івга що в вас служила, чого занедужала і видали єї сто рублів, щоб їхала геть?.. Попав ся? Я тоді був за начальника і вони до мене приходили, скаргу на вас вносили. А я все покривав перед народом, а тепер ви на мене наговсрюєте! Зі сповіди знаєте? Чекай, я і до съященика візьмусь і розкажу за ті гроші, що ви з ним вкрали а народови сказали, що миши зіли паперові гроші.

Дяк: — Ах ти хиба не взяв з їх свою часть? Бач який! Гиж знат що то брехня, то чого доси мовчав і народу говорив іце на сході: миши гроші зіли! А тепер попав ся тай говориш на другого, а себе не бачиш? Тільки цапнуть собі до кишені, а перед людьми кричиш: я на церкву жертвую, подаяніс даю. Який подаятель, га? Копійку ласть а жарбованця бере назад...

Омелько: ... А ти хиба хто? Сами мене призвали як гроші вкрали, щоб на сході сказати. Ну, хиба я такий дурний вірить вам? Сами мені дали тисячу, ну, іу, а я мовчав до сеї пори. Тепер я не буду мовчати, ні... Ви духовники перші злодії. От, з образа в церкві хто гкрав срібну ризу, га? Ви і съященик... Жиди собі з неї підсьвічники поробили. Хоть зараз ходім, покажу. Тепер вже не буду мовчати.

Гнат: — Як бачу то ви обидва добрі. Вас обох треба вигнати з села. Нема чого казать, це ті котрі учат нарід. От що вони роблять? Бігають та празник якийсь назначують, щоб відірвати чоловіка од хати, а сами біжать до його

сопружниці... А я думаю чого піп так заступає тебе та почитує твое подаяння в церкві. А він сам хрунъ тай за таких горло дере в церкві. Я перед громадою вас поставлю, око на око, ще й того хруня попа призову, нехай в очи виказує сден другому, і правду скілько вкрає церковних грошей.

Омелько і Дяк: — (На вколішли повпадали). Пожалійте нас, ми з вами поділимось, тільки мовчіть перед громадою.

Гнат: — Ви думаете що кождого можна купити за гроши? Ні, чесний чоловік за гроши не продаст себе. Вставайте бо дурно передо мною колінами землю топчете. Там будете себе оправдувати перед всею громадою.

Дяк: — Прийшов кінець моого життя... Умру я недочекавши смерти.

Гнат: — Ото добре буде як така погань не буде жити на сьвіті. Ну, женихи вставайте, ходім до волости... Не вдалось жениханя вам тут, то там вас при громаді поженимо як належить ся щоб знали, та другим заказували, не лізти туди де непотрібно (бере дяка за ковнір).

Дяк: — Ой, умираю, Господи прийми мою душу раба вірного свого, (співає):

Со святими упокой душу усоших раба
своєго...

Або виведи мене з цего заблужденя.

Гнат: — Не журіть ся, блудить не будете, я вас за ковнір до самого порога доведу.

Омелько: — Гнате, голубчику пожалій нас, ми не перші і не послідні.

Гнат: -- Яке мені діло до того? Ви мені попались в перший раз, то я думаю буде і послідний. (Бере за ковнір обох).

Дяк: — (Показує на Омелька). Це ти мене соблазнив тим гріхом, ти!

Омелько: — Ні, ти підбив мене на се, ти . . .

Гнат: -- От, добра пара женихів, хоть в плуг запрягай. Ходіть зі мною, у волости звінчасмо вас. (Пішли).

Занавіса спадає.

Січня 28. 1918.

Нью Йорк, Н. Й.

ЗДОБУВАЙТЕ ПРАВО ДО ЖИТЯ!

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ! ВСТУПАЙТЕ В СОЦІАЛІСТИЧНІ РЯДИ!

ТОВАРИШУ РОБІТНИКУ!

Чи Вам добре живе ся? Чи Вам ніколи не докучає ніяка нужда? Чи Ви маєте ті права, які повинен мати кождий чоловік?

Здається, що на всі питання відповісте — ні!

Єсли отже так, то чому пе стараєтесь помочи собі.

Чому не вступаєте в ряди Соціалістичної Партиї, яка бореться за визволі робітників з капіталістичної неволі.

Знайте, що тільки Соціалістична Партия є організацією робітників, в робітників і для робітників і що тільки в ній з'organізовані, Ви зможете добратись справедливого порядку на світі.

Частина робітників вже пустила ся в дорогу до кращого життя. А що-ж Ви? Чи лишитеся дальше в рабстві і неволі? Чи не прилучитесь до робітничої громади для спільної оборони?

Ні! Ви не лишитеся по-заду. Коли не належите еще до них, так зробіте се тепер.

Вступайте в ряди Української Федерації Соціалістичної Партиї.

За інформаціями пишіть на адресу:

U. F. S. PARTY.

222 East 5-th St. — New York, City.

**Читайте одиноку рт-обі
ничу часопись в Злучених
Державах Північної Аме-
рики. Орган Української
Фед. Соціалістич. Партиї.**

„Робітник”

Ся часопись боронить інтереси працюю-
чих мас і бореть ся зі всіми галапасами і
ворогами робітничої кляси.

Коло неї гортують ся найсьвідомійші ел-
ементи між українськими робітниками в
Америці, котрі розуміють потреби і класові
змагання робітництва.

В сїй часописі містяться найцікавіші ста-
тї на ріжні теми.

З неї Ви можете довідатись про рух і житє
наших українських емігрантів в Америці і
Канаді, бо в кождім місті де тілько є укра-
їнські робітники, там ся часопись має своїх
кореспондентів. Новинки зі старого краю і
цілого світа є освітлювані в робітничім
світлі.

Жадайте окажового числа. Пишіть на ад-
ресу:

„Robitnyk”

222 EAST 5-th ST. NEW YORK, N.Y.

